

1. ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΡΑΜΠ ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΞΑΓΟΡΑΣ ΤΩΝ ΓΡΟΙΛΑΝΔΩΝ ΜΕ 10.000...

Μέσο: . . . . . ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 09/01/2026 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 09/01/2026

Σελίδα: 1

ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΡΑΜΠ

Πρόταση εξαγοράς
των Γροιλανδών με
10.000 έως 100.000 δολ.

Σ. 8-9

ΘΕΜΑ - 1

Η σιωπή του συνήθως λαλίστατου Ερντογάν

Η εντός Ελλάδος συζήτηση ως προς τις πρόσφατες καταλυτικές εξελίξεις στη Βενεζουέλα εστίασε συχνά και στην πιθανότητα κράτη όπως η Τουρκία να ενθαρρυνθούν ώστε να μμηθούν τις πρωτοβουλίες της κυβέρνησεως Τραμπ. Πέραν της όντως διαβρωτικής επιρροής των αμερικανικών επιχειρήσεων στις έννοιες της διεθνούς εννόμου τάξης και της διεθνούς κοινότητας, ο αντίκτυπος των εξελίξεων στην Τουρκία υπήρξε πολύ διαφορετικός. Η σιωπή του συνήθως λαλίστατου περί τα διεθνή προέδρου Ερντογάν δεν συνδέεται μόνον με τις αγαστές σχέσεις που τηρούσε τόσο με τον πρόεδρο Τραμπ όσο και με τον πρόεδρο Μαδούρο, σε σημείο να πιθανολογηθεί η Τουρκία ως ένας εκ των πιθανών τόπων εξορίας του τελευταίου, πριν η κυβέρνηση Τραμπ απορροσεί την απαγωγή του. Αφορά και τις ανησυχίες της Τουρκίας για τις προθέσεις της κυβερνήσεως Τραμπ έναντι της.

ΓΝΩΜΗ

ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ Ν. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗ

Παρά τις μεγαλαυχίες των τουρκικών κυβερνήσεων για τον διεθνή ρόλο της χώρας τους, η Τουρκία παραμένει μία διεθνής δύναμη μεσαίου μεγέθους. Αρα χρειάζεται το διεθνές δίκαιο ως σημείο αναφοράς και προστασίας των συμφερόντων της στις σχέσεις της με ισχυρότερα κράτη. Η Τουρκία έχει κάθε λόγο να ανησυχεί αν κάποια χώρα ισχυρότερή της, πολλώ δε μάλλον οι Ηνωμένες Πολιτείες, λειτουργεί υπέρνω κάθε εννοίας διεθνούς δικαίου και παραβιάζει συστηματικώς θεμελιώδεις αρχές του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών. Ας μην ξεχνούμε ότι ο λόγος τον οποίο επικαλέσθηκε η τουρκική κυβέρνηση για την πρόκριση των ρωσικών αντιαεροπορικών πυραύλων S-400 έναντι των αμερικανικών Patriot το 2017 ήταν η δυσπιστία προς τις προθέσεις της τότε αμερικανικής κυβερνήσεως. Τα τουρκικά μέσα τότε είχαν δημοσιεύσει ισχυρισμούς περί συμμετοχής των αμερικανικών μυστικών υπηρεσιών στην απόπειρα πραξικοπήματος της 15 Ιουλίου 2016, η οποία καθιστούσε την εξάρτηση της τουρκικής εθνικής ασφαλείας από μέσα αμερικανικής προελεύσεως εξαιρετικώς ασφαλής.

Και αν η δεύτερη θητεία Τραμπ θεωρήθηκε ως ευκαιρία αποκαταστάσεως των αμερικανοτουρκικών σχέσεων και οι πρόεδροι των Ηνωμένων Πολιτειών και της Τουρκίας ανταγωνίζονται στην ανταλλαγή φιλοφρονήσεων κατά τις συναντήσεις τους, μέχρι στιγμής η βελτίωση έχει περιορισθεί στο ατμοσφαιρικό επίπεδο. Η επιστροφή της Τουρκίας στο πρόγραμμα συμπαγωγής των αεροσκαφών πέμπτης γενεάς F-35 καθυστερεί παρά τις επίμονες προσπάθειες της τουρκικής διπλωματίας, ενώ και η Τουρκία αρνείται μέχρι στιγμής να συμμορφωθεί με την απαίτηση Τραμπ να εγκαταλείψει τη ρωσική αγορά ενέργειας και να στραφεί στην αμερικανική. Η πιθανότητα να επιδιώξει η κυβέρνηση Τραμπ να παρέμβει στα εσωτερικά της Τουρκίας, ενθαρρυσμένη από την περιορισμένη διεθνή αντίδραση κατά της επεμβάσεως στη Βενεζουέλα, είναι μάλλον σοβαρότερη από τις ανταμερικανικές ανησυχίες που έδωσαν στην Τουρκία στη σφαίρα της ρωσικής επιρροής το 2017.

Ολα αυτά βεβαίως δεν έχουν διαλάβει την προσοχή της τουρκικής κοινής γνώμης και της αντιπολιτείας, η οποία ασκεί κριτική στην εξωτερική πολιτική της κυβερνήσεως Ερντογάν με αυξανόμενη απήκηση στην κοινή γνώμη. Ενώ οι ενέργειες της κυβερνήσεως Τραμπ έχουν ήδη ενεργοποιήσει τα ανταμερικανικά αντανακλαστικά της τουρκικής κοινής γνώμης, η κυβέρνηση Ερντογάν καλείται να αντιμετωπίσει δύσκολα διλήμματα στο εσωτερικό και εξωτερικό μέτωπο.

Ο Ιωάννης Ν. Γρηγοριάδης είναι αναπληρωτής καθηγητής του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοικήσεως του Πανεπιστημίου Μπιλάκκεν και επικεφαλής του Προγράμματος Τουρκίας του [EUBALNET](#)

REUTERS/BLAKE FINNAN/GETTY IMAGES

ΝΤΟΝΑΛΝΤ ΤΡΑΜΠ

«Θα ελέγχουμε τη Βενεζουέλα για χρόνια»

Ο αμερικανός πρόεδρος πιστεύει ότι θα μπορούσε να μειώσει τις τιμές του πετρελαίου στα 50 δολάρια το βαρέλι, ενώ οι ΗΠΑ δηλώνουν πως θα πωλούν τον μαύρο χρυσό της χώρας επ' άοριστον

ΤΗΣ ΝΑΤΑΣΑΣ ΜΠΑΣΤΕΑ

Η κυβέρνηση της Βενεζουέλας «συνεργάζεται πλήρως» με τις ΗΠΑ, δήλωσε χθες ο Ντόναλντ Τραμπ, τονίζοντας πως η Ουάσινγκτον θα ελέγξει τη λατινοαμερικανική χώρα και τα τεράστια αποθέματα πετρελαίου της «για χρόνια». Πρόσθεσε πως το Καράκας δίνει στην κυβέρνησή του «όλα όσα θεωρούμε απαραίτητα». Οι ΗΠΑ θα παραμεινούν πολιτικά κυρίαρχες εκεί για άριστο χρονικό διάστημα, σημείωσε, αναφέροντας ότι «θα χρησιμοποιούμε πετρέλαιο και θα παίρνουμε πετρέλαιο». Ο υπουργός Ενέργειας Κρις Ράιτ δήλωσε σε συνέδριο επενδυτών στο Μαϊάμι ότι οι ΗΠΑ θα πωλούν το πετρέλαιο

της Βενεζουέλας «επ' άοριστον». Το πετρέλαιο όντως είναι το κεντρικό θέμα όσον αφορά την αμερικανική επιχείρηση ελέγχου της Βενεζουέλας, καθώς, σύμφωνα με τη «Wall Street Journal», η ομάδα Τραμπ επεξεργάζεται ένα σαρωτικό σχέδιο για τον έλεγχο της κρατικής πετρελαϊκής εταιρείας της Βενεζουέλας PdVSA για τα επόμενα χρόνια, με τον αμερικανό πρόεδρο να πιστεύει ότι θα μπορούσε να μειώσει τις τιμές του μαύρου χρυσού στον στόχο που έχει θέσει: 50 δολάρια το βαρέλι.

Το υπό εξέταση σχέδιο για την Πετρόλεος de Venezuela SA ή PdVSA προβλέπει την απόκτηση και εμπορία του μεγαλύτερου μέρους της παραγωγής πετρελαίου της εταιρείας, ανεφεραν άτομα που γνωρίζουν το θέμα. Εάν επιτύχει, θα μπορούσε ουσιαστικά να δώσει στις ΗΠΑ τη διαχείριση των περισσότερων αποθεμάτων πετρελαίου στο δυτικό ημισφαίριο, λαμβάνοντας υπόψη τα κοπιάματα στις ΗΠΑ και σε άλλες

χώρες όπου οι αμερικανικές εταιρείες ελέγχουν την παραγωγή. Θα μπορούσε επίσης να εκπληρώσει δύο από τους κύριους στόχους των κυβερνήσεων: να αποκλείσουν τη Ρωσία και την Κίνα από τη Βενεζουέλα και να ορθώσουν χαμηλότερα τις τιμές ενέργειας για τους αμερικανούς καταναλωτές.

Σε πολιτικό επίπεδο, η Γερουσία των ΗΠΑ υπερψήφισε καταρχάς χθες τροπολογία για τις πολεμικές εξουσίες του προέδρου, με στόχο να τον εμποδίσει να αναλάβει περαιτέρω στρατιωτικές δράσεις κατά της Βενεζουέλας. Η τροπολογία που κατατέθηκε από τους Δημοκρατικούς απαιτεί από τον Τραμπ να ζητήσει την έγκριση του Κογκρέσου πριν επιτεθεί ή χρησιμοποιήσει με άλλο τρόπο τον στρατό κατά της Βενεζουέλας. Σε οικονομικό επίπεδο, ο Τραμπ έχει επανειλημμένα θέσει το ενδεχόμενο μείωσης των τιμών του πετρελαίου στα 50 δολάρια το βαρέλι, ως το προτιμώμενο επίπεδο, δι-

Ο Τραμπ στέλνει ένα μήνυμα στον υπόλοιπο κόσμο, ότι οι ΗΠΑ έχουν πλέον υπό τον έλεγχό τους ένα μεγάλο μερίδιο της παγκόσμιας παραγωγής

Ένας άνδρας φοράει μάσκα που απεικονίζει τον πρόεδρο των ΗΠΑ Ντόναλντ Τραμπ κατά τη διάρκεια διαδήλωσης ενάντια στις αμερικανικές επιθέσεις στη Βενεζουέλα και τη σύλληψη του προέδρου της Νικολάς Μαδούρο στο Σάο Πάολο της Βραζιλίας

ΓΡΟΙΛΑΝΔΙΑ Θα τους πληρώσει για να αποσχιστούν

Εφάπαξ πληρωμές σε Γροιλανδούς με ποσά που κυμαίνονται από 10.000 έως 100.000 δολάρια ανά άτομο προκειμένου να τους πείσουν να αποσχιστούν από τη Δανία και πιθανόν να ενταχθούν στις Ηνωμένες Πολιτείες εξετάζουν αμερικανοί αξιωματικοί σύμφωνα με αποκλειστικό δημοσίευμα του Reuters. Η ιδέα της απευθείας πληρωμής των κατοίκων της Γροιλανδίας, ενός υπερπόντιου εδάφους της Δανίας, προσφέρει μια εξήγηση για το πώς οι ΗΠΑ θα μπορούσαν να προσπαθήσουν να «αγοράσουν» το νησί των 57.000 κατοίκων, παρά τις επισημάνσεις των Αρχών στην Κοπεγχάγη και το Νουούκ ότι η Γροιλανδία δεν είναι προς πώληση. Όπως αναφέρει το δημοσίευμα, η τακτική αυτή εντάσσεται στα διάφορα σχέδια που συζητούνται στον Λευκό Οίκο για την απόκτηση της Γροιλανδίας, συμπεριλαμβανομένης της πιθανής χρήσης στρατιωτικής ισχύος.

ΜΑΚΡΟΝ - ΣΤΑΪΝΜΑΓΕΡ

«Απομακρύνονται από τους συμμάχους τους, καταστρέφουν τη διεθνή τάξη»

Οι πρόεδροι της Γαλλίας και της Γερμανίας καταδίκασαν έντονα την εξωτερική πολιτική των ΗΠΑ υπό τον Ντόναλντ Τραμπ, λέγοντας ο μὲν Μακρόν ότι η Ουάσιγκτον «απομακρύνεται από τους συμμάχους της» και ο δε Στάϊνμαγιερ ότι «οι ΗΠΑ καταστρέφουν τη διεθνή τάξη», με αποτέλεσμα ο κόσμος να κινδυνεύει να μετατραπεί «σε άντρο λιστών».

Σε ασυνήθιστα έντονη δηλώσεις, ο Εμανουέλ Μακρόν και ο Φρανκ-Βάλτερ Στάϊνμαγιερ προειδοποίησαν ότι η μεταπολεμική διεθνής τάξη που βασίζεται σε κανόνες θα μπορούσε σύντομα να διαλυθεί. «Οι ΗΠΑ είναι μια καθιερωμένη δύναμη, αλλά σταδιακά απομακρύνεται από ορισμένους από τους συμμάχους της και απελευθερώνεται από τους διεθνείς κανόνες που μέχρι πρόσφατα προωθούσε», δήλωσε ο Μακρόν μιλώντας σε γάλλους διπλωμάτες χθες. «Οι πολυμερείς θεσμοί λειτουργούν όλο και λιγότερο αποτελεσματικά» πρόσθεσε. «Ζούμε σε έναν κόσμο μεγάλων δυνάμεων, με έναν πραγματικό πειρασμό να διακίσουμε τον κόσμο».

Ο γερμανός πρόεδρος Στάϊνμαγιερ, μιλώντας σε συμπόσιο στο Βερολίνο για τον εορτασμό των 70ών γενεθλίων

του, τόνισε ότι η παγκόσμια δημοκρατία κινδυνεύει. Ο πρώην υπουργός Εξωτερικών της Γερμανίας ανέφερε ότι η ειβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία ήταν ένα ορόσημο, αλλά η επακόλουθη συμπεριφορά των ΗΠΑ σηματοδότησε μια δεύτερη «ρήξη», μια «κατάρρευση αξιών». Διαπίστωσε ότι η διάβρωση της παγκόσμιας τάξης είχε ήδη φτάσει σε προχωρημένο στάδιο και ότι αλόκληρες περιοχές θα μπορούσαν να αντιμετωπιστούν «ως ιδιοκτησία μερικών μεγάλων δυνάμεων». Ως συνέπεια, κατέληξε, η ευρωπαϊκή πολιτική ασφάλειας πρέπει να αναθεωρηθεί. «Δεν πρέπει να είμαστε αδύναμοι», είπε, προσθέτοντας ότι η Γερμανία θα μπορούσε να διαδραματίσει ρόλο μόνο «αν μας λάβουν στα σοβαρά, και στρατιωτικά», επομένως αυτός είναι «ο στόχος που πρέπει να επιτύχουμε».

Παρά τις βαριές δηλώσεις πάντως, η ΕΕ κατηγορείται ότι τροφοδοτεί τον πόλεμο του Πούτιν εισάγοντας ρωσικό υδρογονοποιημένο φυσικό αέριο. Όπως αποκαλύπτει «Guardian», παρά τη δέσμευση των Βρυξελλών να απαγορεύσουν το ρωσικό LNG έως το 2027, οι αποστολές προς τα ευρωπαϊκά λιμάνια αυξήθηκαν τον τελευταίο χρόνο. Νέα στοιχεία δείχνουν ότι το Κρεμλίνο κέρδισε περίπου 7,2 δισ. ευρώ πέρυσι από την εξαγωγή του υδρογονοποιημένου φυσικού αερίου στην ΕΕ. Παρότι οι Βρυξέλλες έχουν δεσμευτεί να απαγορεύσουν τις εισαγωγές ρωσικού LNG - φυσικού αερίου έως το 2027, η ανάλυση δείχνει ότι δεν έχει ακόμη υπάρξει καμία μείωση στις τερστικές ποσότητες που παραλαμβάνονται στα ευρωπαϊκά λιμάνια από το ρωσικό συγκρότημα LNG - για το 2025 υπολογίζεται σε 15 εκατομμύρια τόνους.

ΝΑΤΑΣΣΑ ΜΠΑΣΤΕΑ

Εμανουέλ Μακρόν και Φρανκ Βάλτερ Στάϊνμαγιερ

λωσαν δύο ανώτεροι αξιωματικοί της κυβέρνησης στη «WJ». Ωστόσο, οι τιμές του πετρελαίου είναι ήδη χαμηλές, με το αμερικανικό σημείο αναφοράς να κινείται γύρω στα 56 δολάρια το βαρέλι την Τετάρτη. Ο Τραμπ φαίνεται ότι δυσκολεύεται να πείσει τους αμερικανούς παραγωγούς πετρελαίου και φυσικού αερίου να παραγάγουν περισσότερο αργό πετρέλαιο και να τον βοηθήσουν να επιτύχει τους πολιτικούς του στόχους. Πολλές εταιρείες βλέπουν τα 50 δολάρια το βαρέλι ως ένα όριο κάτω από το οποίο καθίσταται ασύμφορη η γεώτρηση, και μια παρατεταμένη περίοδος χαμηλών τιμών πετρελαίου θα μπορούσε να αποδυναμώσει τη βιομηχανία οξυτολικού πετρελαίου των ΗΠΑ, η οποία υπήρξε βασικός υποστηρικτής του προέδρου.

Ενδιαφέρον πάντως έχει ότι οι τιμές του πετρελαίου ελάχιστα άλλαξαν μετά την επέμβαση των αμερικανικών επίλεκτων δυνάμεων και τη σύλληψη Μαδούρο. Ατομα που γνωρίζουν τις συνομιλίες μεταξύ των δύο χωρών λένε ότι οι ΗΠΑ επιδιώκουν να ασκήσουν τον έλεγχο της PdVSA μέσω μιας συμφωνίας βάσει της οποίας η κυβέρνηση Τραμπ θα εργαστεί για την απόκτηση και ενδεχομένως τη διανομή του πετρελαίου της εταιρείας, μεταξύ άλλων μέσω προηγούμενων και υφιστάμενων κοινοπραξιών με ενεργειακούς κολλοσσούς, όπως η Chevron.

Αναλαμβάνοντας τον έλεγχο του πετρελαίου της Βενεζουέλας, ο Τραμπ στέλνει ένα μήνυμα στον υπόλοιπο κόσμο, ότι οι ΗΠΑ έχουν πλέον υπό τον έλεγχό τους ένα μεγάλο μερίδιο της παγκόσμιας παραγωγής. Σε μια κατακερματισμένη μεταπολεμική παγκόσμια τάξη, η Ουάσιγκτον βλέπει την αμερικανική ασφάλεια ως συνδεδεμένη με τους πετρελαϊκούς πόρους στο δυτικό ημισφαίριο.

Καμία «σταθερότητα» δεν κρατά για πολύ

Η κρίση στη Βενεζουέλα δεν είναι απλώς μία ακόμα σύγκρουση εξουσίας. Είναι ένα επεισόδιο που φωτίζει το πώς, στον 21ο αιώνα, το διεθνές δίκαιο υποχωρεί σταδιακά μπροστά στα στρατηγικά συμφέροντα και, κυρίως, μπροστά στο πετρέλαιο. Η πρόσφατη στρατιωτική δράση των ΗΠΑ και η ανατροπή του Νικολάς Μαδούρο, χωρίς σαφή εντολή από τον ΟΗΕ, άνοιξαν ξανά το ερώτημα: Ποιος γράφει τους κανόνες και ποιος αποφασίζει πότε παραβιάζονται;

Δεν πρέπει, βέβαια, να ξεχνάμε ότι το ίδιο το καθεστώς Μαδούρο είχε απαξιώσει θεσμούς και διαδικασίες. Το δημοψήφισμα για το Εσεκίμπο, η αφηφιμισμένη απόφαση του Διεθνούς Δικαστηρίου, η καταστολή και οι εκλογικές αλχημίες είχαν οδηγήσει τη χώρα σε απομόνωση. Όμως, το γεγονός πως ένας αυταρχικός ηγέτης παραβιάζει κανόνες δεν δίνει αυτόματα δικαίωμα σε ισχυρότερα κράτη να τους καταλύουν στο όνομα της «ωστρίγιας» του λαού του.

ΓΝΩΜΗ

ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΤΣΑΛΚΑΛΑΝΣ

Η Ουάσιγκτον επικαλέστηκε την ανάγκη αποκατάστασης της δημοκρατίας και την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος. Μια μερίδα συμμάχων χειροκρότησε. Άλλοι κράτησαν αποστάσεις, προειδοποιώντας για τον κίνδυνο να εγκαθιδρυθεί ένα επικίνδυνο προηγούμενο: ότι η αλλαγή καθεστώτων μπορεί να επιβληθεί με στρατιωτικά μέσα, να συνοδεύεται από τη σοσιτή ηθική ρητορική. Η επιλεκτική ευαισθησία απέναντι στο διεθνές δίκαιο, όμως, διαβρώνει τελικά την αξιοπιστία όλων.

Και πώς από τα μεγάλα λόγια υπάρχει μια απλή, σκληρή πραγματικότητα: η Βενεζουέλα διαθέτει τα μεγαλύτερα αποθευμένα αποθέματα πετρελαίου στον κόσμο. Μετά από χρόνια κυρώσεων και οικονομικής ασφυξίας, ξαφνικά οι ίδιες δυνάμεις που ζητούσαν «απομύωση» μιλούν για επενδύσεις, σταθερότητα και «νέα αρχή». Όταν αλλάξει το πολιτικό σκηνικό, αλλάζονται και οι προτεραιότητες των αγορών. Κι εκεί, η ηθική υποχωρεί μπροστά στους αριθμούς.

Την ίδια στιγμή, η χώρα αντιμετωπίζει μια πραγματικότητα πιο πεζή: μισθοί που δεν φτάνουν, μαζική μετανάστευση, υποδομές στα όρια. Για εκατομμύρια Βενεζουελάνους, η συζήτηση περί γεωπολιτικής μοιάζει πολυτέλεια. Αυτό που μετρά είναι αν θα υπάρξουν δουλιές, αν θα σταθεροποιηθεί το νόμισμα, αν το πετρέλαιο θα μετατραπεί επιτέλους σε δημόσιο αγαθό και όχι σε εργαλείο εξουσίας.

Παράλληλα, η κρίση εντάσσεται σε μια ευρύτερη αναδιάρθρωση στη Λατινική Αμερική. Χώρες όπως η Βραζιλία, το Μεξικό και η Κολομβία αναζητούν μεγαλύτερη αυτονομία, προσπαθώντας να ισορροπήσουν ανάμεσα στις ΗΠΑ, την Κίνα και τη Ρωσία. Η ενίσχυση πολυμερών σχημάτων και περιφερειακών συνεργασιών εκφορτίζει την κόπωση από τις παλιές εξαρτήσεις, αλλά και έναν ρεαλισμό: χωρίς σταθερούς κανόνες, η «πολυπολικότητα» μπορεί εύκολα να γίνει ανταγωνισμός ισχύος χωρίς φρένα.

Στη Βενεζουέλα, τα συμβόλαια υπογράφονται, τα βαρέλια ξανακυλούν και οι επενδυτές κάνουν λογαριασμούς. Το πετρέλαιο θα βρει πάντα αγοραστή: το ζήτημα είναι αν θα υπάρξει ένα σύστημα κανόνων που να αξίζει την εμπιστοσύνη των κοινωνιών - όχι μόνο όταν συμφέρει τις μεγάλες δυνάμεις, αλλά και όταν τις περιορίζει.

Ετσι το κρίσιμο ερώτημα παραμένει: θα υπάρξει ένα σύστημα κανόνων που θα προστατεύει τους λαούς, και όχι μόνο τα συμφέροντα των ισχυρών; Η ο κόσμος θα επιστρέψει οριστικά στη λογική του «δικαίου του ισχυρού», με το πετρέλαιο να λειτουργεί, για άλλη μια φορά, ως επιτακτική των εξελίξεων;

Η απάντηση δεν θα κριθεί μόνο στα διπλωματικά φόρουμ, αλλά στις ζωές των ανθρώπων. Κι αν κάτι διδάσκει η Βενεζουέλα, είναι ότι χωρίς θεσμούς που λογοδοτούν και χωρίς σεβασμό σε κανόνες που ισχύουν για όλους, καμία «σταθερότητα» δεν κρατά για πολύ.

Η Βασιλική (Μηλίτ) Τσαγκάλανς είναι επίκουρη καθηγήτρια Συγκριτικής Πολιτικής στο Ινστιτούτο Πολιτικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου του Λέιντεν